

✘ Dr n. med. Marek Derkacz, 2020-09-11 07:55

Dr n. med. Marek Derkacz

Hormony tarczycy na poprawę nastroju?

✘

Fot. arch. red.

Nieznaczne zwiększenie stosowanej dawki hormonów tarczycy może korzystnie wpływać na nastrój starszych osób leczonych przewlekle z powodu niedoczynności tarczycy.

W przeprowadzonych dotychczas badaniach wykazano, że zaburzenia depresyjne będące następstwem niedoczynności tarczycy można odwrócić, stosując zastępczą terapię lewotyroksyną.

Obecnie zarejestrowane w Polsce preparaty lewotyroksyny (LT4) to wymienione w kolejności alfabetycznej: Eltroxin, Euthyrox N, Letrox oraz Novothyral - preparat „łączony”, zawierający obok lewotyroksyny również liotyroninę.

Opublikowane do tej pory badania niestety nie pozwoliły na uzyskanie jednoznacznej odpowiedzi na pytanie o to:

Czy nieznaczne zwiększenie dawki stosowanej przewlekle lewotyroksyny zapewnia dodatkowe korzyści związane z poprawą nastroju pacjentów?

W renomowanym czasopiśmie **Clinical Endocrinology** opublikowano niedawno wyniki badania w którym uczestniczyło 24 pacjentów w wieku ≥ 65 lat, z rozpoznąną i leczoną niedoczynnością tarczycy.

Wśród użytych narzędzi badawczych znalazły się: Geriatric Depression Scale (GDS-K) i Hyperthyroid Symptom Scale (HSS-K).

Stan badanych pacjentów oceniano na początku badania, 3 miesiące po zwiększeniu dawki hormonu o dodatkowe 12,5 $\mu\text{g}/\text{dobę}$ oraz ostatecznie - 3 miesiące po powrocie do wyjściowej dawki leku.

W wyniku podjętych działań uzyskano spadek stężenia hormonu tyreotropowego (TSH) w surowicy, przy stosowaniu wyższej dawki LT4 ($1,95 \pm 2,16$ vs $0,47 \pm 1,09$ mIU / l, $p < 0,001$), po czym powrócono do stosowanej wcześniej przez chorych wyjściowej dawki hormonu.

Stężenie wolnej tyroksyny w surowicy i wynik HSS-K pozostawały niezmiennione w czasie badania. Wyniki uzyskane przy użyciu skali GDS-K poprawiły się po zastosowaniu zwiększonej dawki hormonu ($9,5 \pm 6,6$ vs $7,5 \pm 4,7$, $p = 0,029$). Poprawa ta utrzymywała się również po powrocie do wyjściowej dawki leku ($9,5 \pm 6,6$ vs $7,4 \pm 5,4$, $p = 0,010$).

Wyższe stężenie TSH w surowicy było niezależnie związane zarówno z wyższym ryzykiem zaburzeń depresyjnych ocenianych przy użyciu skali GDS-K, jak i z depresją u osób z potwierdzonym depresyjnym nastrojem (GDS-K > 10), który rozpoznano na początku badania.

Podsumowując efekty swojej pracy autorzy badania wykazali:

- **Poprawę nastroju u osób z zaburzeniami depresyjnymi i niedoczynnością tarczycy, po zastosowaniu nieco wyższej, niż dotychczas stosowana dawki hormonu.**

Co wydaje się ważne, to fakt, iż po nieznacznym zwiększeniu dawki L-tyroksyny -wśród badanych osób

nie stwierdzono istotnych objawów, czy oznak nadczynności tarczycy.

Tak, więc,

wyniki badania umożliwiają różnicowanie celu leczenia niedoczynności tarczycy, np. w zależności od nasilenia zaburzeń nastroju wśród osób starszych stosujących substytucję hormonami tarczycy.

Wydaje się również, że leczenie niskimi dawkami LT4 może stanowić ciekawą dodatkową opcję w farmakoterapii depresji.

Jednakże, niezwykle przydatne i warte rozważenia w najbliższej przyszłości byłoby przeprowadzenie badań na większej grupie osób, celem dokładniejszej oceny wpływu niewielkich dodatkowych dawek leku i zminimalizowania potencjalnych zagrożeń wynikających z niewłaściwie dobranej dawki hormonu, z dokładnym uwzględnieniem stanu klinicznego pacjentów oraz ich aktualnych wyników badań.